

Jure Radnić: Kazalište za djecu nije samo usputna stanica, a „Dankovo srce“ eksperiment je koji progovara o moralnim vrijednostima za koje se vrijedi boriti

[INTERVJU] O nadolazećoj premjeri u Gradskom kazalištu lutaka Split razgovarali smo s alfom i omegom „Dankova srca“, redateljem Jurom Radnićem

MAGDALENA MRČELA / Foto: Mia Milković

Jure Radnić

Gradsko kazalište lutaka Split u završnoj je fazi priprema prave umjetničke poslastice za djecu, ali i za odrasle ljubitelje dječjeg kazališta. 28. lipnja u 19 sati premijerno će se prikazati predstava „Dankovo srce“, čiji je tekst s potpisom Valentine i Luke Mavretića inspiriran motivima „Legende o Danku“. Projekt je to koji je godinama strpljivo čekao i rastao u ideji redatelja Jure Radnića, Hvaranina sa zagrebačkom adresom, glumca i docenta na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu. Priča o pojedincu koji mračnoj, učmaloj sredini bez perspektive nudi tračak nade i vjere u bolji prostor i vrijeme bit će zaodjenuta u prekrasno umjetničko ruho, uz jasnu namjeru prikazivanja snage volje,

prijateljstva i svjetla koji distopiju mogu pretvoriti u utopiju. O nadolazećoj premijeri razgovarali smo s alfom i omegom „Dankova srca“, redateljem Jurom Radnićem.

Glumac, asistent, docent, redatelj – mnogo je toga stalo u biografiju mladog umjetnika dalmatinskih korijena. Kakav je osjećaj raditi u Splitu, u Gradskom kazalištu lutaka, pogotovo u ulozi redatelja?

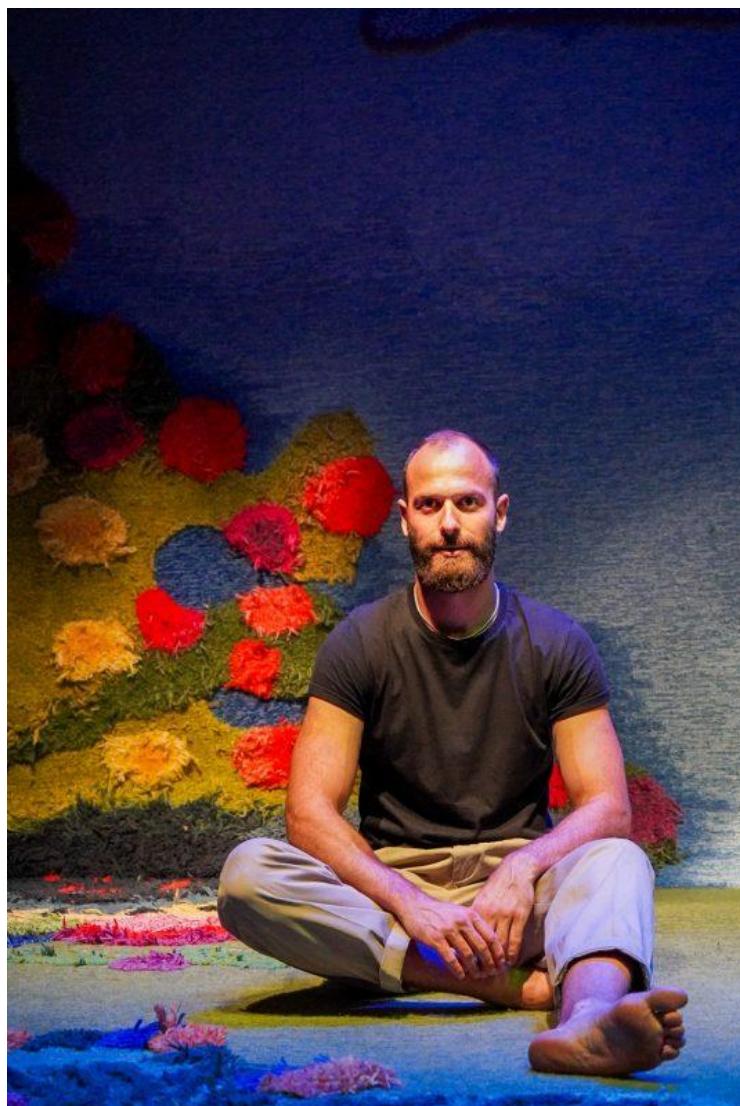
Osjećaj je sjajan, jako sam uzbudjen i jedva čekam da publika vidi „Dankovo srce“ te da dobijemo povratne informacije o predstavi koju kao umjetnički tim po mnogočemu doživljavamo kao eksperiment. Priča je to koja se dugo „kuhala“ u mojoj glavi i korijeni joj sežu mnogo godina unatrag, do mojih glumačkih početaka. Podrijetlom sam s Hvara, gdje sam dugo bio član Dramskog studija mladih koji je vodila gospođa Dolores Kolumbić i odgojila nekoliko generacija koje su postale doživotne zaljubljenice u kazalište. Imali smo priliku raditi u tom predivnom hvarskom kazalištu i prije i nakon obnove. Sa svojim sam kolegicama iz dramskog studija 2018. radio božićnu predstavu. Iz jedne smo zbirke Vesne Krmpotić izdvojili pet narodnih priča i jedna je od njih bila „Dankovo srce“. Otad mi se ideja te priče mota po glavi. 2021. je donijela uspješnu koprodukciju UMAS-a, gdje sam proveo tri semestra tijekom kojih smo prof. Bruna Bebić i ja radili „Juditu“ sa studentima, te GKL-a, tada još s ravnateljicom Marijom Tudor, i njihovih je nekoliko glumaca bilo s nama u procesu. Ja sam bio zadužen za scenski pokret, a prof. Bruna Bebić za govor. Predstava je bila vrlo uspješna kod publike. Tada su već krenuli neki inicijalni pregovori oko moje suradnje s kazalištem lutaka, projekt je čekao dvije godine, ali sad se, pod ravnateljstvom Lucijana Rokija, uspio realizirati.

Jure Radnić

Na ADU-u predajete scenski pokret, hoće li na njemu biti težište u predstavi „Dankovo srce“? S kojom ste umjetničkom idejom pristupili toj priči?

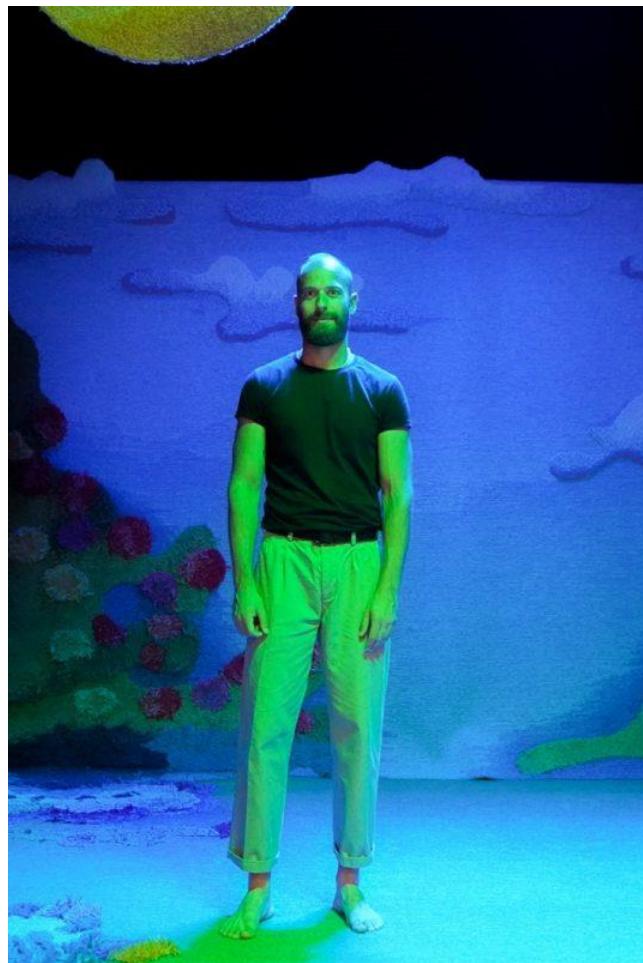
Pokret će svakako igrati veliku ulogu u ovoj priči jer predstava nije lutkarska, njezino su polazište tijelo i pokret. Ideja je da istražujem priče kroz elemente kretanja, no zanimljiv mi je i dramski teatar i tekst i pisana riječ, zato smo i uzeli predložak. Cijela je priča počela kad sam naišao na narodnu priču „Dankovo srce“ koju je Maksim Gorki prepjevao, a koja ima predivnu utopijsko-distopijsku pozadinu. U njoj se miješaju neki svjetovni i moralni problemi, a glavni je junak Danko gotovo mesijanski lik, dječak koji kreće okolini propovijedati o nečemu što je lijepo, dobro, svjetlo... Pokušava doprijeti do plemena koje živi u potpunom mraku, u močvari u kojoj bauljaju, konstantno su depresivni, no umišljaju da su zadovoljni jer svatko tko je pokušao pobjeći iz te močvare nikad se nije vratio. Dječak Danko odstupa od toga svijeta s vizijama u kojima vidi zemlju u kojoj je sve suprotno, svjetlijie i bolje, u kojoj pjevaju ptice i žive drugačija bića.

Jure Radnić

Dok razgovaramo, vidljivo je da se priprema prelijepa scenografija, pravo umjetničko djelo, glumci stalno prolaze, vlada iznimno ugodna atmosfera... Jeste li zadovoljni cjelokupnim kreativnim timom s kojim surađujete?

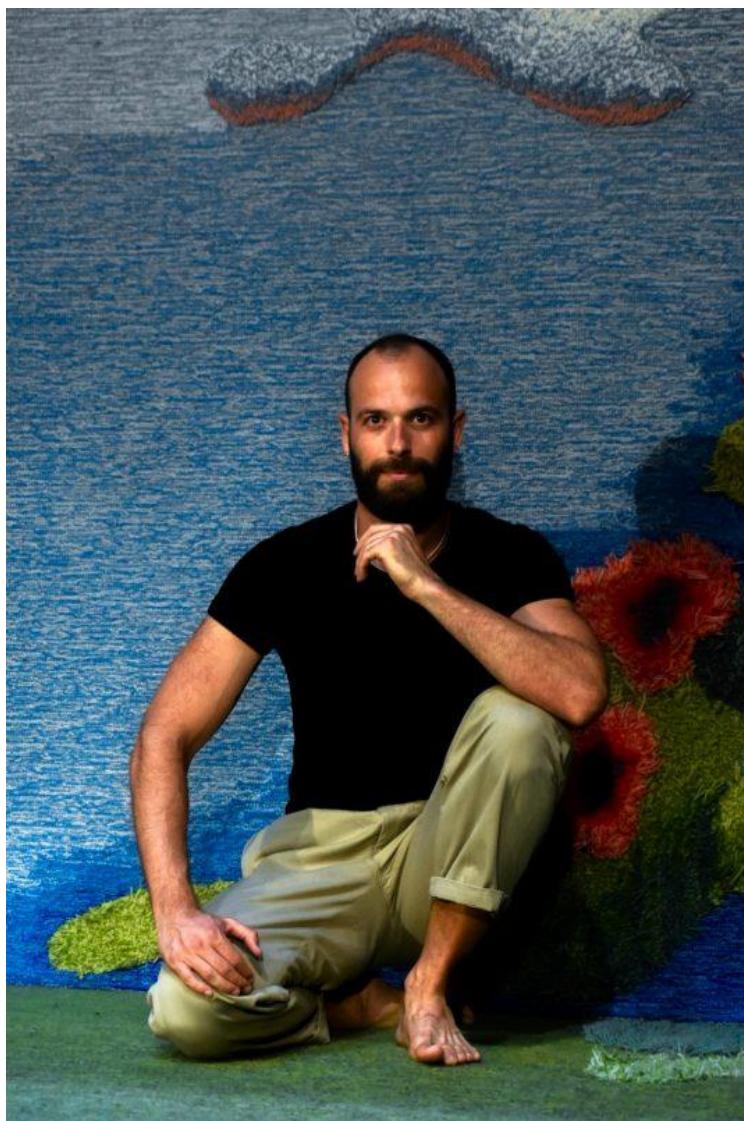
Tekst prema motivima narodne priče dobio sam od divnih dramaturga Valentine i Luke Mavretića koji su životni i poslovni partneri i imaju sjajan smisao za pisanje u kojem minimalizam mora proizvesti najbolji mogući učinak. Andrea Majica i Branimir Rakić dio su te početne suradničke priče iz prošlosti, od njihovih je dojmova ravnateljici Mariji Tudor tada i krenulo do dogovora oko moje suradnje. Stipe Gugić čini mi se kao potpuno prirođen i jasan izbor naslovnu ulogu. Dvojica mojih bivših studenata, Stipe Jelaska i Petar Salečić su gosti u ansamblu, a iz GKL-a s nama su još i Milena Blažanović i Justina Vojaković-Fingler. Stvarno su predivan tim. Moram se osvrnuti i na Sonju Obradović i njen ogroman trud oko kostima, za svaki od njih trebalo je deset dana neprestanog rada. Iako kazalište promatram kao prostor u kojem se s malo elemenata mora moći napraviti mnogo, na kraju se ispostavilo da je ovo skoro megalomanska predstava, kako je dugo trebalo da se izradi scenografija jer je sve ručni rad temeljen na mojoj ideji. Skladatelj Tvrtko Hopek napravio je odličnu glazbu, Lucijan Roki obukao je cijelu predstavu u predivno svjetlo, elementi su se posložili. Očekujemo neočekivano!

Jure Radnić

Spomenuli ste narodnu priču kao izvor predstave, ali i žanr na rubu distopije i utopije. Znači li to da očekujete nešto stariju publiku?

Dogovorili smo se da bismo išli na uzrast 5+ pa ćemo vidjeti. S obzirom na sadržaj, mislim da predstavu mogu gledati i vrtićka djeca. Ovo im vrijeme preko mobitela i raznih platforma ionako donosi sadržaje koji su puno zreliji. Uronjeni smo u tjelesni jezik koji će im vjerojatno biti vizualno atraktivn, predstava nije dugačka, traje 45-50 minuta, kreće se između tišina i reakcija, jako je koncizna u tekstu, scene su kratke i jasne, stalno se provlači ideja pronalaska nekog ljepšeg svijeta za to pleme koje je nigdje – a postoji drugaćiji prostor, negdje. Nadam se da ćemo zaintrigirati najmlađe, a i odraslima dati poticaj da djecu vode na put prema moralnijem svijetu, dok ih danas štošta na ulici odvlači u suprotnom smjeru. Na kraju krajeva, ne želim ni da se roditelji koji dovode djecu dosađuju tih 50-ak minuta, a priča nosi univerzalnu pouku i može djelovati na baš svakoga od nas.

Jure Radnić

Kakva će atmosfera vladati u predstavi? Igrate li na sigurnu kartu poput humora?

I mi imamo nešto komičnih elemenata, ali to nije jedina nit vodilja i ne želim da bude. Svojim sam glumcima pričao kako mi je moja baka, koja je rodom iz Otoka kod Sinja, pričala strašne priče koje sam užasnuto slušao kao dijete, no usprkos toj užasnutoći ipak sam ih gutao. Pravio se da ne slušam – a jedva sam ih čekao. Takvu sam atmosferu želio upisati u ovu predstavu, koliko god bilo neočekivano. Mislim da se *guilty pleasure* krije u toj svojevrsnoj horor atmosferi, a zapravo je u pozadini priča puna nade i ljubavi. Naši likovi kreću od bića do humanoida, evoluiraju iz močvarnog gmizanja pa idu preko neke srednje prostorne zone i na kraju potpuno odbace ljušturu tog svog močvarnog kostima i pretvore se u idealiziranu sliku čovjeka koji je pun boja, veselja, empatije i oduševljenja novim svijetom.

Jure Radnić

Osjećate li pritisak u ulozi redatelja, kakvim se dojmovima publike nadate?

Jako sam se dugo želio početi baviti režijom i rad sa studentima davao mi je vjetar u leđa, ali dugo sam imao i sputavajući osjećaj – dok ne upoznaš sve kanone, dok ne naučiš sve – nisi spremam. Imao sam priliku raditi s najboljima, primjerice s našom emeritom, profesoricom **Ivicom Boban** radim na Akademiji već 10 godina, od nje sam mnogo naučio. Krenulo je od ideje, sad ideja dobiva završne konture. Nadam se iskrenim reakcijama nakon premijere, svakom je umjetniku povratna informacija potrebna i važna.

Ne želim da nam se kazalište pretvori u običnost i prosjek zbog ustaljenih normi što mora biti dobro i što mora dobiti dobar dojam izvana, zbog toga neke kvalitetne stvari prolaze ispod radara – jer nemaju prostora od tih stvari koje se „moraju“. Ne radim kazalište iz frustracije nego iz čiste ljubavi i mislim da će se to vidjeti u predstavi.

Jure Radnić

Dakle, nema prvoloptaških rješenja koja su često na kraju najisplativija?

Nisam fan prodaje poluproizvoda. Ova je predstava neka vrsta eksperimenta jer sam kroz rad u kazalištu za djecu postao pomalo frustriran percepcijom ovoga posla kao usputnom stanicom redatelja koji dolaze raditi te predstave. Time indirektno omalovažavaju djecu kao publiku, podvaljuju im jeftine fore na koje će se smijati... Dosta mi je tog tretmana kazališta kao da mora isključivo biti smiješno pa sam se odlučio ići u neku vrstu rizika,

мало dublje poante i nečega što ne podilazi, a progovara jezikom koji je djeci danas jako bitan. „Dankovo srce“ govori o prijateljstvu, podršci, povjerenju, ustrajnosti, ljubavi – svim vrijednostima koje polako iščezavaju, a mislim da je zadatak nas kazalištaraca da djeci vraćamo te vrijednosti. Koliko smo u tome uspjeli – publika će moći procijeniti već nakon premjerne izvedbe u petak.